

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

ટેક્સ અપીલ નં.૪૬ ઓફ ૨૦૧૭
વિથ
સીવિલ એપ્લીકેશન (ઓ.જે) નં.૫૮ ઓફ ૨૦૧૭
ઈન
ટેક્સ અપીલ નં.૪૬ ઓફ ૨૦૧૭

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી એમ.આર. શાહ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી બી. એન. કારીઆ

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા
૨	પત્રકારને રીફર કરવામાં આવશે કે નહીં?	હા
૩	શું માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની ખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના

=====

ગુજરાત રાજ્ય..... અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

મેસર્સ ટાઇટન ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ..... સામાવાળા (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફે એ.જી.પી. સુશ્રી મૈથિલી મહેતા

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફે એડવોકેટ મેસર્સ વાડિયાઘાંડી એન્ડ કંપની

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી એમ.આર. શાહ

અને
માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી બી. એન. કારીઆ

તારીખ:૦૩/૦૨/૨૦૧૭

મૌખિક ચુકાદો

(પર:માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી એમ.આર. શાહ)

=====

[૧.૦] વિદ્વાન ગુજરાત વેલ્યુ એડેડ ટેક્સ ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદ (જે હવે પછી
"વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) દ્વારા ફર્સ્ટ અપીલ નં. ૨૩/૨૦૧૧ માં

પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૪/૦૨/૨૦૧૬ ના વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ થઈને, જેના દ્વારા સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે વિદ્વાન જોઈન્ટ કમિશનર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ નિર્ધારિત હુકમ રદ અને બાતલ કરીને અત્રેના સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સદર અપીલ મંજૂર કરી છે અને ઠરાવ્યું છે કે નેબ્યુલા જવેલરી વોચ ધ વેલ્યુ એડેડ ટેક્સ એક્ટ (જે હવે પછી "સદર અધિનિયમ" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ના શેડ્યૂલ-II ની એન્ટ્રી ૧૩(ii) હેઠળ આવરી લેવામાં આવે છે, રેવન્યુએ કાયદાના નીચે મુજબના સૂચિત પ્રશ્ન સાથે હાલની અપીલ દાખલ કરેલ છે;

(i) શું નેબ્યુલા ઘડિયાળ સદર અધિનિયમની એન્ટ્રી ૧૩(ii) હેઠળ આવે છે તેમ ઠરાવવામાં નામદાર ટ્રિબ્યુનલે કાયદાકીય અને તથ્યાત્મક રીતે ભૂલ કરી છે?

[૨.૦] હાલની અપીલ ઉદભવવાના ટૂંકા તથ્યો નીચે મુજબ છે;

[૨.૧] વાણિજ્યિક વેરાના વિદ્વાન જોઈન્ટ કમિશનર, લીગલ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદે તારીખ ૧૨/૧૦/૨૦૧૧ નો નિર્ધારિત હુકમ પસાર કરીને એવું ઠરાવ્યું હતું કે પ્રશ્નવાળો માલ એટલે કે 'નેબ્યુલા જવેલરી વોચ' સદર અધિનિયમના સેકન્ડ શેડ્યૂલની એન્ટ્રી ૮૭ હેઠળ આવે છે અને સામાવાળા – આકારણીદાર ૦૧/૦૪/૨૦૦૮ થી ૧૨.૫% ના દરે કર ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે અને ૨.૫% નો વધારાનો કર ચૂકવવા માટે પણ જવાબદાર છે.

વાણિજ્યિક વેરાના વિદ્વાન જોઈન્ટ કમિશનર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૨/૧૦/૨૦૧૧ ના ઉપરોક્ત નિર્ધારિત હુકમથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ

થઈને, સામાવાળા – મૂળ અપીલકર્તાએ સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી.

[૨.૨] આકારણીદાર / ડીલર વતી એવો કેસ હતો કે સદર આકારણીદાર ભારતમાં તેમની વિવિધ ફેક્ટરીઓમાં ઇલેક્ટ્રોનિક ઘડિયાળો, જવેલરી ઘડિયાળો (નેબ્યુલા બ્રાન્ડ), જવેલરી (તનિષ્ક બ્રાન્ડ), ચશ્મા (સન ગ્લાસિસ /ગોગલ્સ – ફાસ્ટટ્રેક બ્રાન્ડ) નું ઉત્પાદન કરી રહ્યા છે. આકારણીદાર / ડીલર વતી એવો કેસ હતો કે નેબ્યુલા જવેલરી વોચ સોના અને /અથવા ચાંદી અને /અથવા હીરા અને /અથવા કિંમતી પથ્થરો અને /અથવા અર્ધ કિંમતી પથ્થરોમાંથી બનાવવામાં આવે છે. આકારણીદાર / ડીલર વતી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે નેબ્યુલા જવેલરી વોચ સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની ૧૩(ii) હેઠળ આવશે. આકારણીદાર / ડીલર વતી એવો કેસ હતો કે નેબ્યુલા ઘડિયાળો સદર આકારણીદારની ફેક્ટરીમાં ડિઝાઇનરો અને સોની જેવા કારીગરો દ્વારા અત્યંત ચોકસાઈપૂર્વકની કારીગરી સાથે બનાવવામાં આવે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જવેલરી ઘડિયાળ એ ઘડિયાળ કરતાં જવેલરી વધુ છે, કારણ કે આવી વસ્તુમાં સોના અથવા કિંમતી ધાતુ અને /અથવા કિંમતી પથ્થરનું પ્રમાણ મુખ્ય હોય છે. આકારણીદાર વતી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સોના અથવા કિંમતી પથ્થરનું મૂલ્ય લગભગ ૮૦% થી ૮૫% જેટલું રહે છે જ્યારે ઘડિયાળનું મૂલ્ય ભાગ્યે જ રૂ. ૧૪૦૦/- થી રૂ. ૨૦૦૦/- થી વધુ હોય છે, અને તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જવેલરી ઘડિયાળ ખરેખર

જવેલરીનો એક ટુકડો છે, જ્યાં આવી જવેલરીમાં ઘડિયાળની મૂવમેન્ટ જડવામાં આવી હોય છે. આકારણીદાર વતી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે ખરીદનાર તેના આભૂષણ તરીકેના મૂલ્ય અને સમાજમાં તેનાથી મળતા મોભાના કારણે આવી વસ્તુ જવેલરી તરીકે ખરીદવામાં ખૂબ જ રસ ધરાવે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જે માત્ર ઘડિયાળ ખરીદવા માંગતો હોય તે સાદી ઘડિયાળ ખરીદશે, પરંતુ જે સાદી ઘડિયાળ કરતાં કંઈક વધુ અને જવેલરીમાં ઘડિયાળ જેવી વધારાની સુવિધા સાથે જવેલરીમાં અજોડ વસ્તુ ખરીદવા માંગતો હોય તે આવી જવેલરી ઘડિયાળો પસંદ કરશે. એવી વધુ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જવેલરી ઘડિયાળો સામાન્ય રીતે જવેલર્સ દ્વારા તેમના શોરૂમમાં વેચવામાં આવે છે અને ઘડિયાળના ડીલરો ભાગ્યે જ આવી જવેલરી ઘડિયાળ વેચતા હોય છે, અને તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે નેબ્યુલા જવેલરી વોચ સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી ૧૩(ii) હેઠળ આવશે.

બીજી બાજુ, રાજ્ય વતી એવો કેસ હતો કે નેબ્યુલા જવેલરી વોચ એ એક ઘડિયાળ છે જે ઘડિયાળની મિકેનિઝમ ધરાવે છે. રાજ્ય વતી એવો કેસ હતો કે ઘડિયાળની કોઈ ચોક્કસ એન્ટ્રી નથી, અને તેથી, તે સદર અધિનિયમના સેકન્ડ શેડ્યૂલની એન્ટ્રી નં. ૮૭ હેઠળ આવશે. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના મૂલ્યાંકન પર અને સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) ને ધ્યાનમાં લેતા, વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા, સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે ઠરાવ્યું છે કે નેબ્યુલા જવેલરી વોચ સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) હેઠળ આવશે. જોકે, આમ ઠરાવતી વખતે, સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એવું અવલોકન કર્યું

છે અને ઠરાવ્યું છે કે સદર નિર્ણય ભવિષ્યલક્ષી રીતે લાગુ પડશે અને સદર આકારણીદાર / ડીલર સદર નિર્ણયના આધારે રિફંડ માટે હકદાર રહેશે નહીં, ખાસ કરીને, અગાઉના વ્યવહારોના સંદર્ભમાં.

સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ થઈને, રેવન્યુએ કાયદાના નીચે મુજબના સૂચિત પ્રશ્ન પર વિચાર કરવા માટે હાલની અપીલ દાખલ કરેલ છે;

(ii) શું નેબ્યુલા ઘડિયાળ સદર અધિનિયમની એન્ટ્રી ૧૩(ii) હેઠળ આવે છે તેમ ઠરાવવામાં નામદાર ટ્રિબ્યુનલે કાયદાકીય અને તથ્યાત્મક રીતે ભૂલ કરી છે?

[૩.૦] રાજ્ય વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એ.જી.પી. સુશ્રી મૈથિલી મહેતાએ આગ્રહપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં, સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે નેબ્યુલા ઘડિયાળને જવેલરી તરીકે ઠરાવવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે અને તે દ્વારા તે સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) હેઠળ આવશે તેમ ઠરાવવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે એ હકીકતનું યોગ્ય રીતે મૂલ્યાંકન કર્યું નથી કે આખરે નેબ્યુલા ઘડિયાળ એ એક ઘડિયાળ છે, જે ઘડિયાળની મિકેનિકલ ધરાવે છે, અને તેથી, તે શેષ એન્ટ્રી નં. ૮૭ હેઠળ આવશે, કારણ કે ઘડિયાળ માટે કોઈ ચોક્કસ એન્ટ્રી નથી. રાજ્ય વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એ.જી.પી. સુશ્રી મૈથિલી મહેતા દ્વારા એવી વધુ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અન્યથા પણ સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) ને ધ્યાનમાં લેતા તે "આર્ટિકલ્સ અથવા

જવેલરી" વિશે વાત કરે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેથી સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) લાગુ થવા માટે, માલ "આર્ટિકલ અથવા જવેલરી" હોવો જોઈએ. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રસ્તુત કેસમાં, સદર વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલ એ પાયા પર આગળ વધી છે કે, શું નેબ્યુલા ઘડિયાળ સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) હેઠળ આવતી જવેલરી કહી શકાય કે નહીં? નેટ પરથી નેબ્યુલા ઘડિયાળના સાહિત્ય પર આધાર રાખીને એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સામાવાળા – આકારણીદાર / ડીલરના મતે પણ, નેબ્યુલા એ ઘડિયાળમાં નવીનતમ કલેક્શન છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેથી નેબ્યુલા ઘડિયાળોને ઘડિયાળ તરીકે ગણવામાં અને ધ્યાનમાં લેવામાં આવવી જરૂરી છે, જે સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની શેષ એન્ટ્રી નં. ૮૭ હેઠળ આવશે.

ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને, હાલની અપીલ એડમિટ / મંજૂર કરવા અરજ કરવામાં આવી છે.

[૪.૦] હાલની અપીલનો સામાવાળા – આકારણીદાર / ડીલર વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિજ્ઞાન એડવોકેટ શ્રી તન્વીશ ભટ્ટ દ્વારા ઉગ્ર વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. સામાવાળા – આકારણીદાર વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિજ્ઞાન એડવોકેટ શ્રી તન્વીશ ભટ્ટ દ્વારા આગ્રહપૂર્વક રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં, સદર વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલે નેબ્યુલા ઘડિયાળ એ સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી ૧૩(ii) હેઠળ આવતી જવેલરી છે તેમ ઠરાવવામાં કોઈ ભૂલ

કરી નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, ખરેખર, નેબ્યુલા ઘડિયાળ એ મુખ્યત્વે ૧૮ કેરેટ ગોલ્ડમાંથી બનેલી જવેલરી છે જેમાં કિંમતી ધાતુઓનો ઉપયોગ થાય છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, ખરેખર, તે કંપનીના અત્યંત ચોકસાઈવાળા કારીગરો દ્વારા અને ડિઝાઇનરો અને સોની જેવા કારીગરો દ્વારા ઉત્પાદિત અને ડિઝાઇન કરાયેલ જવેલરી ઘડિયાળ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે નેબ્યુલા ઘડિયાળમાં સોના અને /અથવા ચાંદી અને /અથવા કિંમતી પથ્થરોનું મૂલ્ય લગભગ ૮૦% થી ૮૫% જેટલું રહે છે જ્યારે ઘડિયાળનું મૂલ્ય ભાગ્યે જ ૫% છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે નેબ્યુલા ઘડિયાળ એ જવેલરીનો એક ટુકડો છે જ્યાં આવી જવેલરીમાં ઘડિયાળની મૂવમેન્ટ જડવામાં આવી હોય છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે, ખરેખર, આવી ઘડિયાળો સદર આકારણીદાર / ડીલરની ફેક્ટરીમાં સોના અને /અથવા ચાંદી અને /અથવા પથ્થરો જેવી કિંમતી ધાતુઓ સાથે બનાવવામાં આવે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે નેબ્યુલા ઘડિયાળો સામાન્ય રીતે ઘડિયાળની દુકાનોમાં વેચાતી નથી અને તે સામાન્ય રીતે જવેલરીની દુકાનોમાં વેચાય છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેથી નેબ્યુલા ઘડિયાળ એ ઘડિયાળ કરતાં જવેલરી વધુ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેથી તે સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) હેઠળ આવે છે તેમ યોગ્ય રીતે ઠરાવવામાં આવ્યું છે. એવી વધુ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેને "આર્ટિકલ અથવા જવેલરી" તરીકે પણ ગણી શકાય કારણ કે તે સોના અને /અથવા ચાંદી અને /અથવા અન્ય કિંમતી ધાતુઓ અને /અથવા કિંમતી પથ્થરોમાંથી બનાવવામાં

આવે છે, અને તેથી, તે સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી ૧૩(ii) હેઠળ આવશે.

[૪.૧] સામાવાળા – આકારણીદાર વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી તન્વીશ ભટ્ટ દ્વારા એવી વધુ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે માત્ર નેબ્યુલા ઘડિયાળ ઘડિયાળની મિકેનિક્સ ધરાવે છે એટલા માટે, એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા કે મુખ્યત્વે તે એક જવેલરી છે જેમાં ૧૮ કેરેટ ગોલ્ડ અને અન્ય કિંમતી ધાતુઓ / હીરાઓનો ઉપયોગ થાય છે અને સોના / કિંમતી ધાતુઓ / હીરાઓ / પથ્થરોનું મૂલ્ય ૯૦% થી ૯૫% રહે છે, તે સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) મુજબ જવેલરીની લાક્ષણિકતા ગુમાવશે નહીં.

[૪.૨] સામાવાળા – આકારણીદાર વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી તન્વીશ ભટ્ટ દ્વારા લો લેક્સિકોન ડિક્શનરીમાં "જવેલરી" ના અર્થ પર પણ ભારે આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કોઈપણ વસ્તુ જેમાં સોના અથવા ચાંદી અથવા કિંમતી ધાતુઓ અથવા કિંમતી પથ્થરોનો ઉપયોગ મુખ્યત્વે થતો હોય તે ઘડિયાળ, ફ્રેસ, ગોગલ્સ, હેરપિન વગેરે હોય તો પણ તેને જવેલરી કહી શકાય. એવી વધુ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) માં સમાવિષ્ટ "જવેલરી" શબ્દને સૌથી વ્યાપક અર્થ / સમજ આપવામાં આવવો જરૂરી છે. ઉપરોક્ત રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે એ.આઈ.આર. ૧૯૯૦ એસ.સી. ૧૬૬૪ માં રિપોર્ટ થયેલ ધ એલેલ હોટેલ્સ એન્ડ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ્સ લિ. અને અન્ય વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ

ઇન્ડિયા ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય તેમજ એ.આઇ.આર. ૧૯૯૧ એસ.સી. ૫૦૬ માં રિપોર્ટ થયેલ આસિસ્ટન્ટ કલેક્ટર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ, ગુંટુર વિરુદ્ધ રામદેવ ટોબેકો કંપની ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના અન્ય નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે.

ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને અને ઉપરોક્ત નિર્ણયો પર આધાર રાખીને, હાલની અપીલ ફગાવી દેવા અને પ્રશ્નનો ઉત્તર આકારણીદાર / ડીલરની તરફેણમાં અને રેવન્યુની વિરુદ્ધમાં આપવા અરજ કરવામાં આવી છે.

[૫.૦] સંબંધિત પક્ષકારો વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ્સને વિસ્તારપૂર્વક સાંભળવામાં આવ્યા. ટૂંકો પ્રશ્ન, જે આ અદાલતના વિચારણાર્થે ઊભો થયો છે તે એ છે કે, શું નેબ્યુલા ઘડિયાળ સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) હેઠળ આવતી જવેલરી કહી શકાય કે નહીં?

વેલ્યુ એડેડ ટેક્સ એક્ટના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) નીચે મુજબ છે; સોના અથવા ચાંદી અથવા બંને અથવા અન્ય કિંમતી ધાતુઓમાંથી બનેલા આર્ટિકલ્સ અથવા જવેલરી (કિંમતી પથ્થરો અથવા મોતીઓથી જડિત અથવા જડિત ન હોય ભલે તે વાસ્તવિક, કૃત્રિમ અથવા કલ્ચર્ડ હોય)

[૫.૧] એ નોંધવું જરૂરી છે કે નેબ્યુલા ઘડિયાળ ૧૮ કેરેટ ગોલ્ડમાંથી બને છે. નેબ્યુલા ઘડિયાળ બનાવવામાં, કિંમતી ધાતુઓ / કિંમતી પથ્થર / હીરાઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. સોના અથવા કિંમતી પથ્થરનું મૂલ્ય ૯૦% થી ૯૫% રહે છે. આમ, નેબ્યુલા ઘડિયાળ સોના અને / અથવા ચાંદી અને / અથવા

કિંમતી ધાતુ અને /અથવા કિંમતી પથ્થરોમાંથી બનાવવામાં આવે છે, જે સદર આકારણીદારની ફેક્ટરીમાં ડિઝાઇનરો અને સોની જેવા કારીગરો દ્વારા અત્યંત ચોકસાઈપૂર્વકની કારીગરી સાથે બનાવવામાં આવે છે. નેબ્યુલા ઘડિયાળો મોટાભાગે જવેલરીની દુકાનોમાં વેચાય છે અને તે સામાન્ય સાદી ઘડિયાળની દુકાનોમાં વેચાતી નથી. આમ, જવેલરી ઘડિયાળો સામાન્ય રીતે જવેલર દ્વારા તેમના શોરૂમમાં માર્કેટિંગ કરવામાં આવે છે. અધિકૃત વ્યક્તિ, ફેક્ટરીના પ્રોડક્શન ઈન-ચાર્જના પ્રમાણપત્ર પરથી, એવું જણાય છે કે નેબ્યુલા ઘડિયાળ બનાવવામાં રૂ. ૧૮,૦૦૦/- થી રૂ. ૬૫,૦૦૦/- સુધીનો જંગી મજૂરી / ઘડાઈ ચાર્જ ખર્ચવામાં આવે છે. રેકૉર્ડ પર રજૂ કરાયેલ પ્રમાણપત્ર પરથી, એવું જણાય છે કે નેબ્યુલા ઘડિયાળોને મેન્યુઅલી પોલિશ કરવામાં આવે છે અને વ્યક્તિગત રીતે ચકાસણી કરીને, સાફ કરીને અને મેન્યુઅલી એસેમ્બલ કરવામાં આવે છે. તમામ ડાયમંડ સેટિંગ્સ મેન્યુઅલી કરવામાં આવે છે. મૂલ્યવૃદ્ધિના સંદર્ભમાં લગભગ ૩૦% મજૂરીકામનો સમાવેશ થાય છે અને પોલિશિંગ સ્ટોન સેટિંગ્સ વગેરે મેન્યુઅલ કારીગરીનું કામ છે અને મશીન દ્વારા થતું નથી. અત્રે ઉપર અવલોકન કર્યા મુજબ, સોના અને /અથવા ચાંદી અને /અથવા કિંમતી ધાતુ અને /અથવા કિંમતી પથ્થરનું પ્રમાણ મુખ્ય હોય છે અને સોનાનું મૂલ્ય લગભગ ૮૦% થી ૮૫% જેટલું રહે છે જ્યારે ઘડિયાળનું મૂલ્ય, ભાગ્યે જ ૨% થી ૫% થી વધુ હોય છે. આમ, જ્યારે તે સાદી ઘડિયાળ કરતાં જવેલરી ઘડિયાળ તરીકે બનાવવામાં આવે છે, ત્યારે ઘડિયાળનું મૂલ્ય આશરે રૂ. ૩ લાખ પ્રતિ નંગ હોય છે. જોકે, જવેલરી ઘડિયાળને સદર અધિનિયમ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કરવામાં

આવી નથી, પરંતુ, સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) મુજબ, સોના અથવા ચાંદી અથવા બંને અથવા અન્ય કિંમતી ધાતુઓમાંથી બનેલા આર્ટિકલ્સ અથવા જવેલરી (કિંમતી પથ્થરો અથવા મોતીઓથી જડિત અથવા જડિત ન હોય ભલે તે વાસ્તવિક, કૃત્રિમ અથવા કલ્ચર્ડ હોય), તે સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) હેઠળ આવશે. પ્રસ્તુત કેસમાં, નેબ્યુલા ઘડિયાળ, જે મુખ્યત્વે એક જવેલરી છે, તે સોના, કિંમતી ધાતુઓ અને /અથવા કિંમતી પથ્થરો /હીરાઓમાંથી બનાવવામાં આવે છે અને ૧૮ કેરેટ ગોલ્ડમાંથી બનાવવામાં આવે છે. આ સંજોગોમાં, તેને સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) માં આવતો "આર્ટિકલ અથવા જવેલરી" કહી શકાય.

[પ.૨] નેટ પરના સાહિત્ય અથવા જાહેરાતમાં પણ તેને ટાઇટન દ્વારા નેબ્યુલા ૧૮કે સોલિડ ગોલ્ડ વોચીસ એવું શીર્ષક આપવામાં આવ્યું છે. એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે દરેક ઘડિયાળ ભારતની વિરાસત અને શાહી કળાને શ્રદ્ધાંજલિ આપતી વાર્તાઓથી પ્રેરિત છે અને દરેક ઘડિયાળ અત્યંત કુશળ ટેકનિશિયનોની દેખરેખ હેઠળ સંપૂર્ણતા સાથે તૈયાર કરવામાં આવી છે. એવી વધુ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે નેબ્યુલા ઘડિયાળ જવેલરી બનાવવાની શ્રેષ્ઠ કારીગરી અને નવીનતમ ઘડિયાળ ટેકનોલોજીનું નાજુક મિશ્રણ છે. આ તબક્કે, લો લેક્સિકોન ડિક્શનરીમાં જવેલરીના અર્થનો સંદર્ભ લેવો જરૂરી છે, જે નીચે મુજબ છે;

> રત્ન. એક કિંમતી પથ્થર; એક રત્ન; પહેરવા માટે સેટ અને તૈયાર કરેલ

કિંમતી પથ્થર; પોશાકનું એક આભૂષણ, સામાન્ય રીતે કિંમતી ધાતુમાંથી બનેલ, જેની ડિઝાઇનમાં કિંમતી પથ્થરોનો એક ભાગ હોય છે.

> ૧. કિંમતી ધાતુનું એક આભૂષણ જેમાં વારંવાર પથ્થરો જડવામાં આવે છે અથવા એનામલ વર્કથી ફિનિશ કરવામાં આવે છે [એસ. ૫૧૧, ઇલસ્ટ્રેશન (એ), આઇ.પી.સી.}; ૨ એક કિંમતી પથ્થર.

> જવેલરી. સામાન્ય રીતે રત્નો, પરંતુ સામાન્ય રીતે સમજી શકાય તેવા, સોના અથવા ચાંદીના, અથવા કિંમતી ધાતુઓના, અથવા કિંમતી પથ્થરોના આભૂષણો. જુઓ ૩૧ કેલ. ૧૬૬. "શબ્દ 'જવેલરી' નો સામાન્ય રીતે વ્યક્તિગત શાણગારની વસ્તુઓનો સમાવેશ કરતા શબ્દ તરીકે ઉપયોગ થાય છે, અને આ શબ્દ આગળ એમ દર્શાવે છે કે જે સમુદાયમાં તેનો ઉપયોગ થાય છે ત્યાં આ વસ્તુઓનું મૂલ્ય છે. કોડીના છીપલાંનો પટ્ટો, રીંછના નખનો હાર, શાર્કના દાંતનું માથાનું આભૂષણ, જોકે તેમનું પોતાનું કોઈ મૂલ્ય ન હોવા છતાં, જે સમુદાયોમાં તે પહેરવામાં આવે છે ત્યાં તેને કિંમતી માનવામાં આવે છે; અને તેથી આપણે, વારંવાર અંગ્રેજી ભાષામાં લખેલા પુસ્તકોમાં – પ્રવાસ વર્ણન, પ્રમાણભૂત કૃતિઓ, જ્ઞાનકોશ, અને સમાજશાસ્ત્ર પરના વૈજ્ઞાનિક નિબંધોમાં તેનો સંદર્ભ મેળવીએ છીએ – આપણે તે પુસ્તકોમાં આ વસ્તુઓને 'જવેલરી' તરીકે વર્ણવેલી જોવા મળે છે. આપણી સંસ્કૃતિમાં વ્યક્તિગત શાણગાર માટે ઉપયોગમાં લેવાતી મૂલ્યવાન વસ્તુઓ કિંમતી ધાતુઓ છે, અને સદીઓથી રહી છે, –સોનું અને ચાંદી, જેમાં, મને લાગે છે, પ્લેટિના હવે સામાન્ય રીતે ઉમેરવામાં આવે છે, – અને જેને કિંમતી પથ્થરો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, હીરો, નીલમ, રૂબી વગેરે.

વ્યક્તિગત શાણગારના હેતુસર તેમાંથી બનાવવામાં આવતી વસ્તુઓ જવેલરીની વસ્તુઓ તરીકે ઓળખાય છે" (રોબિન્સ વિરુદ્ધ રોબર્ટસન, ૩૩ ફેડ ૭૦૯, ૭૧૦)

> સિક્કાઓની થેલી "જવેલરી" ની ભેટ તરીકે પસાર થશે નહીં (સડબરી. બ્રાઉન, ૪ ડબલ્યુ.આર. ૭૩૬ ઇંગ્લેન્ડ.)

> હેટ પિન, હેર પિન, બ્રેસ્ટ પિન, બક્લસ, અને વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે અથવા અન્યથા અનુકૂળ અન્ય સમાન આભૂષણો, અને મૂળ ધાતુમાંથી અથવા કિંમતી ધાતુઓની નકલમાંથી અને અન્યથા બનેલા હોય, જેમાંના કેટલાકમાં નકલી કિંમતી પથ્થરો જડવામાં આવ્યા હોય તે જવેલરી તરીકે ઝ્યુટીપાત્ર છે."

લો લેક્સિકોન ડિક્શનરીમાં રત્ન /જવેલરીના અર્થ મુજબ વ્યક્તિગત શાણગારના હેતુસર તેમાંથી બનાવવામાં આવતી વસ્તુઓ જવેલરીની વસ્તુઓ તરીકે ઓળખાય છે. હેર પિન, હેટ પિન, બક્લસ અને વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે અથવા અન્યથા અનુકૂળ અન્ય સમાન આભૂષણો, અને મૂળ ધાતુમાંથી અથવા કિંમતી ધાતુઓની નકલમાંથી અને અન્યથા બનેલા હોય, જેમાંના કેટલાકમાં નકલી કિંમતી પથ્થરો જડવામાં આવ્યા હોય તે પણ જવેલરી તરીકે ઝ્યુટીપાત્ર છે. આપેલ કેસમાં જે ડ્રેસ પર હીરાનું પ્રમાણ મુખ્ય હોય તેને પણ જવેલરી કહી શકાય. માત્ર નેબ્યુલા ઘડિયાળ ઘડિયાળની મિકેનિકલ ધરાવે છે એટલા માટે તે જવેલરીની લાક્ષણિકતા ગુમાવશે નહીં.

[પ.૩] સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) માં વપરાયેલ

"આર્ટિકલ અથવા જવેલરી" શબ્દને સૌથી વ્યાપક અર્થ આપવામાં આવવો જરૂરી છે અને તેને સાંકડા અથવા મર્યાદિત અર્થમાં વાંચવાની જરૂર નથી અને ટેકિંગ સ્ટેટ્યુટમાં એન્ટ્રીમાં વપરાયેલા શબ્દોને તેનો સંપૂર્ણ અર્થ આપવો જરૂરી છે. ધ એલેલ હોટેલ એન્ડ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ્સ લિ. અને અન્ય (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે અવલોકન કર્યું છે કે અર્થઘટનનો મૂળભૂત નિયમ એ છે કે કાયદાકીય ચાદીઓની એન્ટ્રીઓને સાંકડા અથવા મર્યાદિત અર્થમાં વાંચવામાં આવી જોઈએ નહીં અને દરેક સામાન્ય શબ્દને એવી તમામ આનુષંગિક અથવા ગૌણ બાબતો સુધી વિસ્તરેલો માનવો જોઈએ જેને તેમાં વ્યાજબી રીતે અને ઉચિત રીતે સમાવી લેવામાં આવી હોવાનું કહી શકાય. એવું વધુ અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે એન્ટ્રીમાં વપરાયેલા શબ્દોના સામાન્ય અર્થ મુજબ, શક્ય તેટલું સૌથી વ્યાપક અર્થઘટન તેમાં મૂકવું જોઈએ.

[૬.૦] કેસના ઉપરોક્ત તથ્યો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે નેબ્યુલા ઘડિયાળને સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી ૧૩(ii) હેઠળ આવતી નેબ્યુલા જવેલરી વોચ તરીકે ઠરાવવામાં કોઈ ભૂલ કરી નથી. અમે સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા લેવામાં આવેલા દષ્ટિકોણ સાથે સંપૂર્ણપણે સહમત છીએ. સદર વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા નેબ્યુલા ઘડિયાળ / નેબ્યુલા જવેલરી વોચ સદર અધિનિયમના શેડ્યૂલ II ની એન્ટ્રી નં. ૧૩(ii) હેઠળ આવે છે તેમ ઠરાવીને પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું અમને કોઈ કારણ જણાતું નથી.

[૭.૦] ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને અત્રે ઉપર જણાવેલા કારણોસર, હાલની અપીલ નિષ્ફળ જાય છે અને તે ફગાવી દેવાપાત્ર છે અને તે મુજબ ફગાવી દેવામાં આવે છે. કાયદાના પ્રશ્નનો ઉત્તર રેવન્યુની વિરુદ્ધમાં અને સદર આકારણીદારની તરફેણમાં આપવામાં આવે છે.

ટેક્સ અપીલ ફગાવી દેવામાં આવી હોવાથી, સિવિલ એપિલિકેશનમાં કોઈ હુકમ નથી અને તે મુજબ તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(એમ. આર. શાહ ન્યાયમૂર્તિ)

(બી. એન. કરિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.